

Innst. 61 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i Stortingets forretningsorden mv.

Til Stortinget

I denne innstilling foreslår presidentskapet bl.a. å endre Stortingets forretningsorden (FO) § 13 slik at forsvarsministeren gis anledning til å be om møte i den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé i saker som gjelder viktige beredskapsmessige spørsmål.

1. Adgang for forsvarsministeren til å be om at den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé sammenkalles

Stortinget vedtok 4. juni 2009 å slå sammen utenrikskomiteen og forsvarskomiteen til en utenriks- og forsvarskomiteé, jf. Innst. S. nr. 256 (2008–2009) fra presidentskapet. I utvalgsinnstillingen som lå til grunn for endringen, jf. vedlegg til Innst. S. nr. 256 (2008–2009), ble det fra flertallets side bl.a. vist til behovet for å se forsvarspolitikken og sikkerhetspolitikk i sammenheng, og det ble pekt på utviklingen i retning av flere sammenfallende problemstillinger som gjør seg gjeldende innenfor disse områdene.

I forbindelse med sammenslåingen av de to komiteene ble det lagt til grunn at fullmakten for forsvarskomiteen tidligere hadde hatt til å følge tiltak på det beredskapsmessige området, mest hensiktsmessig kunne ivaretas i den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé. Dette ble presisert i FO § 13 annet ledd som lyder:

"Den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé har til oppgave å drøfte med regjeringen viktige utenrikspolitiske, handelspolitiske, sikkerhetspolitiske og

beredskapsmessige spørsmål (uthevet her). Sådan drøftelse bør finne sted før viktige beslutninger fattes. I særlige tilfelle kan den utvidede komité avgi innstilling til Stortinget."

I henhold til FO § 13 femte ledd sammenkalles den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé når lederen mener det er nødvendig, eller når statsministeren, utenriksministeren eller en tredjedel av komitémedlemmene anmoder om det.

Presidentskapet viser til at forsvarsministeren ikke har adgang til å be om å få møte den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé slik statsministeren og utenriksministeren har. En slik anmodning fra forsvarsministerens side må derfor eventuelt fremsettes gjennom utenriksministeren eller statsministeren. Etter presidentskapets syn bør forsvarsministeren ha en selvstendig adgang til å anmode om at komiteen sammenkalles for drøftelse av viktige beredskapsmessige spørsmål. Slik vil den konsultasjonsordningen man gjennom praksis har utviklet i den tidligere forsvarskomiteen, best kunne videreføres i den utvidede komité.

Presidentskapet fremmer derfor forslag om en endring i FO § 13 femte ledd ved at også forsvarsministeren kan anmode om at den utvidede utenriks- og forsvarskomiteé sammenkalles for å drøfte viktige beredskapsmessige spørsmål.

1.1 Enkelte korrigeringer i forretningsordenen mv.

Presidentskapet foreslår å rette enkelte henvisningsfeil som er kommet inn i forretningsordenen og i Reglement for åpne komitéhøringer i forbindelse med innføring av nye regler om behandling av rikstssaker og om endret lovbehandling:

- I FO § 12 annet ledd nr. 4 siste punktum skal det henvises til § 21.
- I FO § 12 annet ledd nr. 9 sjuende ledd skal det henvises til § 18.
- I Reglement for åpne kontrollhøringer § 2 første ledd skal annet punktum henvises til FO § 12 annet ledd nr. 9 sjuende ledd.

Stortinget besluttet ved vedtagelse av St.prp. nr. 12 (2008–2009) at den tidligere billighetserstatningsordningen skal hete "Stortingets rettferdsvederlagsordning". Det foreslås derfor at begrepet "billighetserstatning" i FO § 12 nr. 6, som beskriver justiskomiteens arbeidsfelt, endres til "rettferdsvederlag".

2. Presidentskapets tilråding

Presidentskapet viser til merknadene ovenfor og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

I Stortingets forretningsorden gjøres følgende endringer:

§ 12 annet ledd nr. 4 siste punktum skal lyde:

Om behandlingen av statsbudsjettet og nasjonalbudsjettet vises til § 21.

§ 12 annet ledd nr. 6 skal lyde:

6. Justiskomiteen: Saker om rettsvesen, kriminalomsorg, politiet, sivile vernepliktige, andre justisformål, sivil beredskap, *rettferdsvederlag*, alminnelig forvaltningslovgivning, straffelovgivning, prosesslovgivning og alminnelig sivillovgivning.

§ 12 annet ledd nr. 9 sjuende ledd skal lyde:

En tredjedel av komiteens medlemmer kan kreve at det avholdes komitéhøring i kontrollsaker etter § 18.

§ 13 femte ledd skal lyde:

Lederen kaller sammen komiteen når vedkommende mener det er *nødvendig*, når statsministeren, utenriksministeren eller en tredjedel av komitémedlemmene anmoder om det, *eller når forsvarsministeren anmoder om det i viktige beredskapsmessige spørsmål*.

II

I Reglement for åpne kontrollhøringer gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd annet punktum skal lyde:

Etter forretningsordenen § 12 nr. 9 *sjuende* ledd kan likevel en tredjedel av medlemmene i kontroll- og konstitusjonskomiteen kreve at det avholdes komitéhøring i kontrollsaker.

III

Endringene trer i kraft straks.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 26. november 2009

Dag Terje Andersen

Øyvind Korsberg

Per-Kristian Foss

Marit Nybakk

Akhtar Chaudhry

Line Henriette Hjemdal